مدیریت بر آموزش سازمانها سال دوازدهم، شماره ۱، بهار ۱۴۰۲ شماره صفحه ۲۳۰-۲۱۱

ارائه الگوی سه لایه‌ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدیریت مدرسه شاد: رویکرد یکپارچه فراترکیب

رامین غریب زاده، دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

***عادل زاهدبابلان،** استاد مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل- ایران.

مهدی معینی کیا، دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

تقی اکبری، استادیار مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

10. 52547/MEO.12.1.211

چکیده

یکی از عوامل موثر تربیتی و آموزشی در نظام آموزش و پرورش نوین چگونگی شاداب سازی محیط مدرسه است. پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی سه لایه ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدیریت مدرسه شاد در نظام آموزش و پرورش ابتدایی ایران براساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با استفاده از روش فراترکیب انجام شده است. فراترکیب مستلزم این است که پژوهشگر یک بازنگری دقیق و عمیق انجام داده، یافته های پژوهش های کیفی مرتبط را ترکیب کند. با استفاده از روش فراترکیب، ۵۹ مقاله حوزه مدرسه شاد، ارزیابی و با تحلیل محتوا، ابعاد و کدهای مربوطه استخراج و میزان اهمیت اولویت هریک به کمک روش کمی آنتروپی شانون تعیین شد. براساس یافته ها مشخص شد کدهای مشارکت در تصمیم گیری ها، داشتن امکانات رفاهی و تفریحی، انعطاف پذیری، داشتن ظاهری آراسته، شاد بودن و شاد زیستن، برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی، اعتماد به نفس بالا داشتن، امیدواری و باورمندی و کمک به همکلاسی ها و همنوعان دارای بیشترین ضریب اهمیت می باشند. به عبارت دیگر برای امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در آموزش و پرورش ابتدایی، توجه به این موارد اهمیت زیادی دارد. در نهایت پس از طی گام های پژوهش، الگوی امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در نظام آموزش و پرورش ابتدایی ایران در سه لایه امکان سنجی، طراحی مفهومی و ساختار اجرا و استقرار مدرسه شاد در نظام آموزش و پرورش ابتدایی ایران ارائه شد.

واژگان کلیدی: مدرسه شاد، نظام آموزشی، سند تحول بنیادین، آموزش و پرورش ابتدایی.

* نویسنده مسئول: Zahed@uma.ac.ir

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۹/۲۲ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۱۲/۱۳

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

Managing Education in Organizations Vol.12/No.1/ Spring 2023 Page 211-230

Presenting a three-layered model of feasibility and effective implementation of happy school management: A hybrid integrated approach

Ramin Gharibzadeh, PhD student in Educational Management, Department of Educational Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil- Iran.

***Adel Zahed Bablan,** Professor of Educational Management, Department of Educational Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil- Iran.

Mehdi Moeinikia, Associate Professor, Department of Educational Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran.

Taghi Akbari, Assistant Professor of Educational Management, Department of Educational Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil- Iran.

10. 52547/MEO.12.1.211

Abstract

One of the effective educational factors in the modern education system is how to refresh the school environment. The current research aims to present a three-layered model for the feasibility and effective establishment of a happy school in Iran's primary education system based on the document of the fundamental transformation of education using the meta-composite method. Metasynthesis requires that the researcher conduct a detailed and in-depth review and combine the findings of related qualitative research. Using metacombination method, 59 articles of happy school field were evaluated and with content analysis, relevant dimensions and codes were extracted and the importance of priority of each was determined with the help of Shannon's entropy quantitative method. Based on the findings, it was determined that the codes of participation in decision-making, having comfort and recreational facilities, flexibility, having a neat appearance, being happy and living happily, holding ceremonies on religious and national holidays and occasions, having high self-confidence, hope and Believing and helping classmates and peers have the highest coefficient of importance. In other words, for the feasibility and establishment of a happy school in primary education, paying attention to these matters is very important. Finally, after going through the steps of the research, the model of the feasibility and establishment of the happy school in the elementary education system of Iran was presented in three layers of feasibility, conceptual design and implementation structure and establishment of the happy school in the elementary education system of Iran.

Key words: Happy School, Educational System, Fundamental Transformation Document, Primary Education.

* Corresponding author: Zahed@uma.ac.ir

Receiving Date: 13/12/2022 Acceptance Date: 4/3/2023

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

مقدمه

دانش‌آموزان مهم‌ترین رکن نظام آموزش و پرورش هر کشوری محسوب می‌شوند. عواملی که می‌تواند این سرمایه ملی را برای رشد بهینه و کیفی آماده سازد، مهارت‌های رفتاری است که در محیط آموخته می‌شود نه فقط محفوظات علمی (Aflaki Fard & Bazm, 2017). بنابراین مدرسه بعد از محیط خانواده، نخستین محیط اجتماعی است که کودک در آن وارد می‌شود و اگر با عملکرد مبتنی بر تعلیم‌وتربیت و شادابی همراه باشد عامل مهمی در یادگیری و پرورش مهارت‌های زندگی کودک محسوب می شود (Rashid Kluir, 2014).

امروزه شادابی و نشاط در فضای آموزشی نقش و جایگاه برجسته‌ای در مبحث کیفیت و برنامه‌ریزی آموزشی دارد. به طوری که شور و شوق به تحصیل، فعال شدن حس کنجکاوی و افزایش خلاقیت دانش‌آموزان ارتباط نزدیکی با وضعیت محوطه آموزشی آنها دارد. ایجاد محیط آموزشی با نشاط برای دانش‌آموزان سال‌هاست که به عنوان یک دغدغه جدی نزد سیاست‌گزران و برنامه ریزان آموزش و پرورش مطرح شده است. این مسأله یکی از نیازهای اساسی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی است، زیرا کودکان بسیار بصری هستند. آنها از محیط و فضاهایی که نشاط و شادابی را القاء کند، لذت می برند و به دلیل افزایش انگیزه‌ها، پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه‌های علمی خواهند داشت (Niaz-Azeri, 2013). اگر امکانات، تسهیلات و برنامه‌ریزی‌های دقیق و متناسب آموزشی بتوانند حس کنجکاوی فراگیران را تحریک کنند و آنها را به سوی خود جذب نماید، این محیط برای آنها نشاط آور و شاداب خواهد بود. بنابراین لازم است والدین و مربیان و همه دست اندرکاران آموزش و پرورش با همکاری و تعامل، تلاش خود را بکار گیرند تا مراکز آموزشی را به محیط‌هایی با نشاط و جذاب برای دانش‌آموزان تبدیل کنند تا پیشرفت تحصیلی آنها ارتقاء یابد. برای دستیابی به تحقق آرمان های مربوط به شاداب سازی مدارس برای دانش‌آموزان، باید تحولات جدی در نگرش مدیران و مسؤولان نظام آموزش و پرورش و برنامه‌ریزی‌های آموزشی مطابق با استانداردهای جهانی ایجاد نمود؛ به همین دلیل است که در این تحقیق هدف بر آن است تا به طراحی الگوی مناسب جهت امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در مدارس کشور پرداخته شود.

به اعتقاد Rejo et al (2014) ایجاد نشاط و شادابی یکی از مؤثرترین راه ها برای افزایش بهداشت روانی در جامعه است، مدرسه بعنوان یک نهاد می تواند با بوجود آوردن زمینه ها و برنامه هایی باعث هر چه شاداب کردن جامعه شود. اگر در مدرسه شوق زندگی کردن بوجود آید خود به خود اثرگذار بر جامعه خواهد بود.

شادی و نشاط به عنوان یکی از جنبه های جدایی ناپذیر زندگی و به ویژه یکی از جنبه های ضروری تحصیل در آموزش و پرورش تلقی می شود. شادمانی و خلق مثبت، اثرات خوبی بر روی دانش آموزان و معلمان دارد از جمله باعث تعامل اجتماعی بیشتری می شود، کیفیت ارتباطات را بالا می برد، افراد نوع

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

دوست می شوند و به دیگران کمک می کنند، دانش آموزان انگیزه تحصیلی بیشتری دارند و بهتر قادر به حل مسأله می شوند (Parsi et al, 2011). بنابراین می توان براساس نتایج تحقیقات قبلی از جمله تحقیق Niaz-Azeri (2013) به این مساله پی برد که فضای شاداب و دوست داشتنی تأثیر زیادی در شکوفایی استعدادها، خلاقیت، برنامه ریزی آموزشی پویا و خلاق، پیشرفت تحصیلی، کارایی، سلامت و زنده دلی دانش آموزان دارد. فضای شاد و مفرح در یادگیری و شکوفایی استعدادهای دانش آموزان موثر است و انرژی آنان را دو چندان می سازد.

در گذشته به نظر می رسید که وظیفه آموزش و پرورش تولید فارغ التحصیل است که فقط بتوانند امرار معاش کنند اما چنین می نماید که در قرن جدید نظام های آموزش و پرورش این مرحله را پشت سر گذاشته و سر لوحه تعلیم و تربیت در یک جمله خلاصه شده است: شوق زندگی کردن را به دانش آموزان بیاموزیم. پس باید معتقد بود که در حقیقت رشد پایدار در گرو شادی پایدار است (Hosseini, 2014).

به اعتقاد Anile & Karelia (2010) احساس نشاط و شادابی در زندگی علاوه بر این که انرژی حرکت به سمت هدف را به انسان می دهد، از بروز احساس پوچی، احساسات منفی مثل افسردگی، اضطراب، ترس، خشم، نفرت و غم را از بین می‌برد. بافت حمایتگر مدرسه و وجود روابط دوستانه در مدرسه می تواند در نوجوان احساس پیوند و تعلق خاطر به مدرسه ایجاد کند در نتیجه مانع از افسردگی، خلق منفی و حتی ترک تحصیل می شود.

نشاط و شادابی در مدارس موجب رشد و شکوفایی در همه ابعاد یک دانش آموز و معلم می شود. در محیط شاد، ذهن انسان پویا، زبان او گویا و استعداد وی شکوفا می گردد. در واقع، توجه به عوامل موثر بر شادی همانا توجه به تمامی ارزش ها، خوبی ها و شایستگی ها است. کسانی که عوامل شادی آفرین را بشناسند، خواهند توانست شادتر زندگی کنند. دانش آموزان نیز در صورت برخورداری از شادی حقیقی در ذات و شخصیت خود، احتمال موفقیت‌شان در تمامی شئون تحصیلی و معنوی وجود خواهد داشت (Fazl Argyle & Crosland, 2018 ؛Elahi, 2009). افرادی که در معیارهای شادکامی نمره بالا می آورند، عموماً افرادی شاد، خوشبین و سالم و از این که وجود دارند راضی هستند، زندگی را باارزش می دانند و با جهان در صلح و تفاهم هستند .بر عکس کسانی که نمره آنها کم می شود از نظر شخصیتی بدبین، غمگین و مأیوس بوده و با جهان در تضاد هستند .افراد شاد، احساس امنیت بیشتری می کنند، آسان‌تر تصمیم می گیرند، روحیه مشارکتی بیشتری دارند و نسبت به کسانی که با آنها زندگی می کنند، بیشتر احساس رضایت می کنند (Myers, 2017).

تحقیقات زیادی در مورد تعریف و درک شادی در مدرسه انجام شده است (Hackward and Hackland, 2001; Cowell et al., 1994; Oppenheimer and Kuipers, 2003; Reynolds, & Lee, Sabasik, 2014; Cohen, McCabe, Micheli, & Turner, Pickeral, 2009; Eigberg, McConey, & Price, 2016. Gage, Prikanovsky,

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

& Larson, 2014; Hernandez and Sim, 2004; Koth, Bradshaw, & Leaf, 2008; Thapa, Cohen, Goffey, Higgins-Dallessandro, 2013)، اما هیچکدام به بررسی امکان ستجی و و راه های استقرار مدرسه شاد نپرداخته اند.در این مطالعات به این نتیجه رسیدند که دانش اموزان می توانند مفهوم آرامش را از سنین پایین در رابطه با رشد شناختی خود احساس کنند و جو مثبت مدرسه متغیرهای زیادی از جمله پیشرفت تحصیلی، عزت نفس و بهزیستی را پیش بینی می کند (Igberg, Mak Kani & Prais, 2016). با توجه به مزایای شادی، نشاط آفرینی و شادی باید هدف مرکزی آموزش و پرورش باشد چرا که شادی و آموزش ارتباط تنگاتنگی دارند و هدف آموزش خوب باید این باشد که به طور قابل توجهی به شادی فردی و جمعی کمک کند. در ارتباط با آموزش شادکامی، مدارس و برنامه های درسی عاملی پایه ای و مهم محسوب می شوند. بنابراین با وجود تحقیقاتی که در این زمینه انجام شده است، مشاهده می شود که در هیچکدام از آنها، به طراحی الگوی چهار لایه ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در مدارس کشور به صورت جامع پرداخته نشده است. با توجه به اهمیت شادی و نشاط در میان دانش آموزان و عوامل تعلیم و تربیت، هدف پژوهش حاضر طراحی الگوی چهار لایه ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در مدارس کشور می باشد. با توجه به اینکه برای نخستین بار پژوهشی در کشور ایران به طراحی الگوی چهار لایه ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در مدارس کشور می پردازد، بنابراین می تواند به عنوان چهارچوبی برای سیاستگذاری و برنامه ریزی آموزشی باشد. لذا این پژوهش به بررسی مفهوم «مدرسه آرام و شاد» پرداخته و با هدف توصیف مدرسه ای آرام و شاد از دیدگاه معلمان و دانش آموزان و صاحبنظران آموزش و پرورش انجام شده است. بنابراین هدف پژوهش حاضر پاسخ به این سوال است که آیا الگویی برای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در مدارس کشور وجود دارد یا نه؟

روش‌شناسی پژوهش

فراترکیب مشابه فراتحلیل، برای یکپارچه سازی چندین مطالعه برای ایجاد یافته های جامع و تفسیری صورت می گیرد. در مقایسه با رویکرد فراتحلیل کمی که بر داده های کمی ادبیات موضوع و رویکردهای اماری نکیه دارد، فراترکیب متمرکز بر مطالعات کیفی بوده، به ترجمه مطالعات کیفی به یکدیگر و فهم عمیق پژوهشگر برمی گردد. به عبارت دیگر؛ فراترکیب، ترکیب تفسیر تفسیرات داده های اصلی مطالعات منتخب است (Zimer, 2006). فراترکیب با فراهم کردن نگرش نظام مندبرای پژوهشگران از راه ترکیب پژوهش های کیفی مختلف، به کشف موضوعات و استعاره های جدید و اساسی می پردازد و با این روش، دانش جاری را ارتقاء داده، دید جامع و گسترده ای را نسبت به مسائل پدید می آورد. فراترکیب مستلزم این است که پژوهشگر یک بازنگری دقیق و عمیق انجام داده، یافته های پژوهش های کیفی

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

مرتبط را ترکیب کند. در این پژوهش از از روش ۷ مرحله ای فراترکیب Sondiloski & Baroso (2003) استفاده شده است که در شکل (۱) نشان داده شده است.

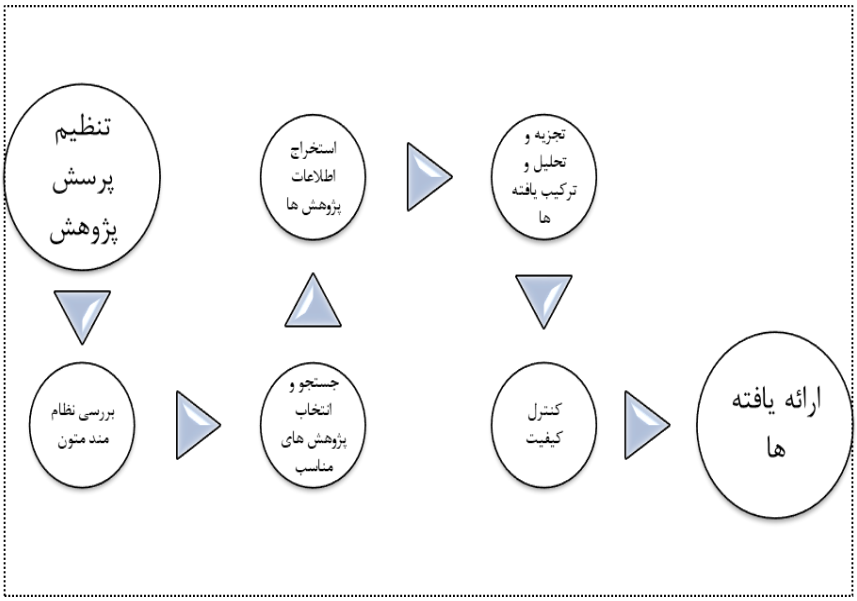

شکل (۱): مراحل هفت گانه پژوهش

تنظیم سوال‌های پژوهش

در جدول (۱) سوال‌های پژوهش به همراه پارامترها بیان شده است.

جدول (۱): پارامترها و سوال های پژوهش

پارامترها	سوال های پژوهش
چه چیزی (What) چا جامعه ای (Who) محدودیت زمانی (When) چگونگی روش (How)	چه عواملی مولفه های امکانسنجی و استقرار مدرسه شاد را تشکیل می دهند؟ چه اهمیت و وزنی هریک از مولفه ها در امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد دارند؟ چارچوب پیاده سازی امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد چگونه است؟

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

بررسی نظام مند متون

در این پژوهش پایگاه های داده، نشریه های داخلی و خارجی با تمرکز بر مقالات مرتبط با مدرسه شاد به دلیل انعکاس مطالعات قبل تر در مقاله های بین سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۲ بررسی شده است. واژه های کلیدی متنوعی از جمله مدرسه شاد، شادابی مدرسه، نشاط آموزشی، امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد، برای جستجوی مقالات پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. در نتیجه جستجو و بررسی پایگاه های داده، نشریه ها و موتورهای جستجوی مختلف و با استفاده از واژه های کلیدی موردنظر (مدرسه شاد، شادابی مدرسه، نشاط آموزشی، امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد)، ۵۹ مقاله یافت شد.

جستجو و انتخاب مقاله های مناسب

برای انتخاب مقاله های مناسب براساس الگوریتم نشان داده شده در شکل (۲)، پارامترهای مختلفی مانند عنوان، چکیده، محتوا، دسترسی و کیفیت روش پژوهش مورد ارزیابی قرار گرفته است.

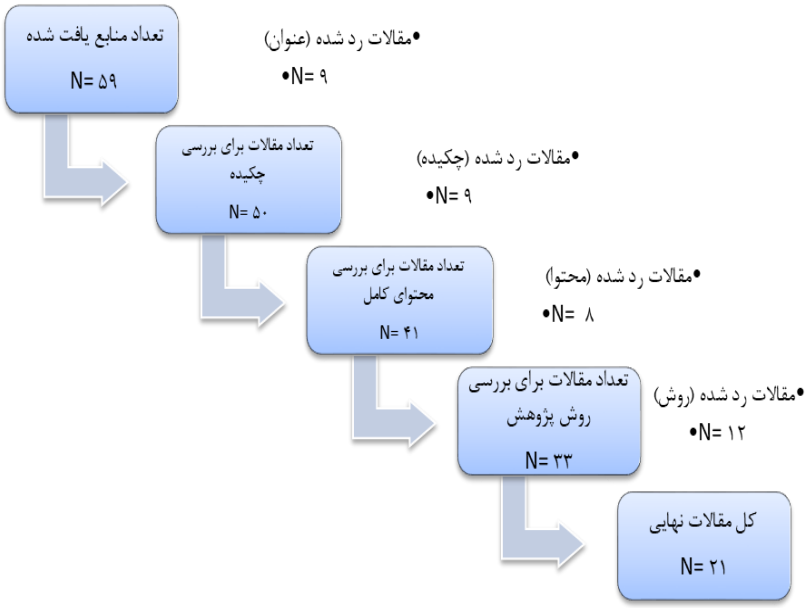

شکل (۲): الگوریتم انتخاب مقاله های نهایی

استخراج نتایج

مقاله های براساس مرجع مربوط به هر مقاله شامل نام و نام خانوادگی نویسنده، به هرماه سال انتشار مقاله و اجزای هماهنگی بیان شده که در هر مقاله به آنها اشاره شده است، طبقه بندی شد.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

تجزیه و تحلیل و تلفیق یافته های کیفی

جدول (۲): مقوله بندی یافته ها

ردیف	نویسنده	سال	ردیف	نویسنده	سال
۱	Hackward and Hackland,	2001	۱۲	Cowell et al.,	1994
۲	Oppenheimer and Kuipers,	2003	۱۳	Reynolds, & Lee, Sabasik	2014
۳	Cohen, McCabe, Micheli, & Pickeral	2009	۱۴	Eigberg, McConey, & Price	2016
۴	Gage, Prikanovsky, & Larson	2014	۱۵	Koth, Bradshaw, & Leaf	2008
۵	Hernandez and Sim	2004	۱۶	Thapa, Cohen, Goffey, Higgins-Dallessandro	2013
۶	Aflaki Fard et al.	2017	۱۷	Azimzadeh Parsi et al.	2019
۷	Hayati	2017	۱۸	Rashid Kluir	2014
۸	Rehjo et al.	2014	۱۹	Niaz Azari	2013
۹	Myers	2017	۲۰	Hernandez	2004
۱۰	Turner et al.	2014	۲۱	Fazl Elahi et al.	2019
۱۱	Hosseini et al.	2019			

در این پژوهش، ابتدا برای تمام عوامل استخراج شده از مطالعات پیشین، کدی را در نظر گرفته، سپس با در نظر گرفتن مفهوم هریک از این کدها، آنها را در یک مفهوم مشابه دسته بندی کردیم. به این ترتیب، مفاهیم پژوهش مشخص شدند. براساس تحلیل های صورت گرفته به کمک روش تحلیل محتوا روی ۲۱ مقاله نهایی انتخاب شده، در مجموع تعداد ۳ مقوله و ۹ مفهوم و ۳۹ کد برای مولفه های امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در این پژوهش کشف و برچسب گذاری شدند. یافته های حاصل از این مرحله حاکی از آن بود که در مطالعات قبلی تاکنون چنین مطالعه نظام مندی انجام نشده و هریک از مطالعات، فقط به جنبه خاصی از مقوله امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد نوجه داشته اند و ابعاد چندگانه در قالب یک چارچوب منسجم و به صورت نظام مند در نظر گرفته نشده است. در جدول (۳) کدهای نهایی استخراج شده مرتبط با هر مقوله و مفهوم نشان داده شده است.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

جدول (۳): مقوله بندی یافته ها

مقوله	مفاهیم	کد
ساختار مدرسه	جو سازمانی	تسهیلات و پشتیبانی رهبریت
		عملیات گروهی، رفاقت و صمیمیت
		اعتماد متقابل
		روحیه شغلی و سازمانی
		مشارکت در تصمیم گیری ها
		چالش شغلی، اهمیت و تغییر
	محیط فیزیکی	فضای آموزشی کافی و بزرگ
		داشتن امکانات رفاهی و تفریحی
		امکانات آموزشی و تکنولوژی آموزشی
		رنگ آمیزی مناسب محیط بر اساس فرهنگ جامعه
		داشتن راه های ارتباطی با بیرون
	فرهنگ حاکم مدرسه	مدیریت مشارکتی بین مدرسه و اولیا
		انعطاف پذیری
		سیستم مدیریتی باز
		ارتباط موثر با جماعه روحانیت
کادر مدرسه	نشاط جسمانی	پوشیدن لباس روشن و مرتب
		داشتن ظاهری آراسته
		داشتن لباس فرم مخصوص مدرسه
	نشاط روحی و معنوی	عمل به واجبات دینی
		شاد بودن و شاد زیستن
		حضور در برنامه های مذهبی و ملی
	نشاط اخلاقی و رفتاری	خوش اخلاق و گشاده رو بودن
		برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی
		دعوت دانش اموزان به برگزاری نماز جماعت و جلسات معنوی
		ورزش کردن در مدرسه به همراه دانش اموزان
		مهرورزی
		تقویت حس هویت طلبی و ملی و مذهبی گرایی
دانش آموزان	نشاط جسمانی	پوشیدن لباس فرم زیبا و شاد و خوش رنگ
		خنده رو و شاداب
		اعتماد به نفس بالا داشتن
		مرتب بودن کیف مدرسه
	نشاط روحی و معنوی	حضور در نماز جماعت مدرسه
		صبوری و تلاش
		امیدواری و باورمندی
		حضور ذهن کامل در کلاس درس

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

	نشاط اخلاقی و رفتاری	حضور در ورزش صبحگاهی مدرسه
		کمک به همکلاسی ها و همنوعان
		حضور در برنامه های شاد و مفرح به همراه دوستان
		مشارکت در برنامه های کلاسی و گروهی مدرسه

کنترل کدهای استخراجی

موقعی که دو رتبه دهنده، پاسخگویان را رتبه بندی می کنند و قصد داریم میزان توافق بین این دو رتبه دهنده را بسنجیم، از شاخص کاپا استفاده می کنیم (Habibpour, 2017). برای کنترل مفاهیم استخراجی، از مقایسه نظر پژوهشگر با یک خبره استفاده شده است. شاخص کاپا بین صفر تا یک نوسان دارد. هرچه مقدار این سنجه به عدد یک نزدیک تر باشد، نشان می دهد که توافق بیشتری بین رتبه دهندگان وجود دارد. اما زمانی که مقدار کاپا به عدد صفر نزدیک تر باشد، در آن صورت توافق کمتر بین دو رتبه دهنده وجود دارد (Mokhr et al., 2012). با استفاده از نرم افزار SPSS عدد معناداری ۰/۰۰ و مقدار شاخص ۰/۷۴۲ محاسبه شد که در جدول (۴) نشان داده شده است. با توجه به کوچکتر بودن عدد معناداری از ۰/۰۵ فرض استقلال کدهای استخراجی رد می شود. پس می توان ادعا کرد که استخراج کدها از پایایی مناسبی برخوردار بوده است.

جدول (۴): مقادیر اندازه توافق

	مقدار	انحراف استاندارد	عدد معناداری
کاپای مقدار توافق	۰/۷۴۲	۰/۰۷۴	۰/۰۰۰
تعداد موارد معتبر	۳۹		

تحلیل محتوا، مرحله ای از فرایند اطلاعاتی است که به وسیله آن محتوای ارتباطات با استفاده از بکارگیری مجموعه ای از قرانین طبقه بندی شده و نظام دار تغییر و تبدیل می یابد و به صورت داده های خلاصه شده و قابل مقایسه در می آید. روش آنتروپی شانون پردازش داده ها را در مبحث تحلیل محتوا بسیار قوی انجام می دهد. آنتروپی در تئوری اطلاعات، شاخصی است برای اندازه گیری عدم اطمینان که به وسیله یک توزیع احتمال بیان می شود. روش های متعددی برای تعیین وزن شاخص ها وجود دارد؛ یکی از بهترین این روش ها، آنتروپی شانون است (Azar et al., 2017). در روش آنترپی شانون ابتدا پیام بر حسب مقوله ها به تناسب هر پاسخگو در قالب فراوانی شمارش می شود. سپس با استفاده از بار اطلاعاتی هر مقوله، درجه اهمیت هر یک محاسبه می شود. در این پژوهش از روش آنتروپی شانون به دلیل قدرت آن و سادگی استفاده شده است. بر این اساس، میزان پشتیبانی پژوهش های گذشته از یافته های این پژوهش به صورت آماری نشان داده می شود. برای محاسبه بار اطلاعاتی عدم اطمینان و ضریب اهمیت به ترتیب از رابطه (۱) و (۲) استفاده می شود.

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

رابطه (۱)

$$E_j = -k \sum_{i=1}^{m} [p_{ij} \ln p_{ij}] \ , (j = 1,2 \dots, n) \quad , k = \frac{1}{\ln m}$$

رابطه (۲)

$$W_j = \frac{E_j}{\sum_{j=1}^{n} E_j}$$

برای محاسبه وزن هر یک از مفاهیم نیز، به محاسبه مجموع وزن کدهای آن مفهوم پرداخته شده و بر اساس وزن های به دست آمده در جدول (۵) رتبه بندی صورت گرفته است.

جدول (۵): رتبه بندی و ضریب اهمیت کدهای امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد

مقوله	مفاهیم	کد	فراوانی	عدم اطمینان (E_j)	ضریب اهمیت (w_i)	رتبه در مفاهیم
ساختار مدرسه	جو سازمانی	تسهیلات و پشتیبانی رهبریت	۱	۰/۰۱۲۶	۰/۱۱۸	۲
		عملیات گروهی، رفاقت و صمیمیت	۳	۰/۰۰۹۶	۰/۰۹۲	۳
		اعتماد متقابل	۲	۰/۰۰۷۶	۰/۰۵۹	۵
		روحیه شغلی و سازمانی	۲	۰/۰۰۶۳	۰/۰۴۸	۶
		مشارکت در تصمیم گیری ها	۵	۰/۰۱۸۹.	۰/۱۲۵	۱
		چالش شغلی، اهمیت و تغییر	۳	۰/۰۰۸۴	۰/۰۶۴	۴
	محیط فیزیکی	فضای آموزشی کافی و بزرگ	۱۰	۰/۰۱۰۸	۰/۰۸۹	۳
		داشتن امکانات رفاهی و تفریحی	۱۲	۰/۰۱۵۴	۰/۱۰۳	۱
		امکانات آموزشی و تکنولوژی آموزشی	۱۶	۰/۰۱۴۲	۰/۰۹۵	۲
		رنگ آمیزی مناسب محیط بر اساس فرهنگ جامعه	۱۴	۰/۰۰۸۵	۰/۰۶۹	۵
		داشتن راه های ارتباطی با بیرون	۶	۰/۰۰۹۲	۰/۰۷۴	۴
	فرهنگ حاکم مدرسه	مدیریت مشارکتی بین مدرسه و اولیا	۵	۰/۰۱۰۵	۰/۱۱۱	۳
		انعطاف پذیری	۸	۰/۰۱۴۹	۰/۱۳۸	۱
		سیستم مدیریتی باز	۳	۰/۰۰۹۷	۰/۰۹۸	۴
		ارتباط موثر با جامعه روحانیت	۲	۰/۰۱۳۲	۰/۱۲۹	۲

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

مقوله	مفاهیم	کد	فراوانی	عدم اطمینان (E_j)	ضریب اهمیت (w_i)	رتبه در مفاهیم
کادر مدرسه	نشاط جسمانی	پوشیدن لباس روشن و مرتب	۷	۰/۰۱۰۳	۰/۰۹۲	۲
		داشتن ظاهری آراسته	۹	۰/۰۱۳۲	۰/۰۹۸	۱
		داشتن لباس فرم مخصوص مدرسه	۱۰	۰/۰۰۹۲	۰/۰۷۹	۳
	نشاط روحی و معنوی	عمل به واجبات دینی	۶	۰/۰۰۹۶	۰/۰۹۴	۲
		شاد بودن و شاد زیستن	۸	۰/۰۱۰۵	۰/۱۰۵	۱
		حضور در برنامه های مذهبی و ملی	۹	۰/۰۰۸۲	۰/۰۸۴	۳
	نشاط اخلاقی و رفتاری	خوش اخلاق و گشاده رو بودن	۱۱	۰/۰۰۸۵	۰/۰۵۸	۵
		برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی	۱۲	۰/۰۱۵۲	۰/۱۰۲	۱
		دعوت دانش اموزان به برگزاری نماز جماعت و جلسات معنوی	۸	۰/۰۰۹۴	۰/۰۴۱	۶
		ورزش کردن در مدرسه به همراه دانش اموزان	۷	۰/۰۱۲۵	۰/۰۸۵	۳
		مهرورزی	۸	۰/۰۱۳۸	۰/۰۹۲	۲
		تقویت حس هویت طلبی و ملی و مذهبی گرایی	۴	۰/۰۱۰۴	۰/۰۷۹	۴
دانش آموزان	نشاط جسمانی	پوشیدن لباس فرم زیبا و شاد و خوش رنگ	۹	۰/۰۰۸۷	۰/۰۹۱	۲
		خنده رو و شاداب	۳	۰/۰۰۶۲	۰/۰۳۴	۴
		اعتماد به نفس بالا داشتن	۶	۰/۰۰۹۷	۰/۱۰۹	۱
		مرتب بودن کیف مدرسه	۵	۰/۰۰۷۴	۰/۰۵۷	۳
	نشاط روحی و معنوی	حضور در نماز جماعت مدرسه	۵	۰/۰۰۹۱	۰/۱۱۲	۲
		صبوری و تلاش	۴	۰/۰۰۷۱	۰/۱۰۴	۳
		امیدواری و باورمندی	۴	۰/۰۰۹۷	۰/۱۲۶	۱
		حضور ذهن کامل در کلاس درس	۲	۰/۰۰۶۵	۰/۰۹۲	۴

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

مقوله	مفاهیم	کد	فراوانی	عدم اطمینان (E_j)	ضریب اهمیت (w_i)	رتبه در مفاهیم
	نشاط اخلاقی و رفتاری	حضور در ورزش صبحگاهی مدرسه	۲	۰/۰۰۹۶	۰/۰۹۹	۳
		کمک به همکلاسی ها و همنوعان	۲	۰/۰۱۳۰	۰/۱۲۷	۱
		حضور در برنامه های شاد و مفرح به همراه دوستان	۳	۰/۰۰۷۴	۰/۰۷۲	۴
		مشارکت در برنامه های کلاسی و گروهی مدرسه	۴	۰/۰۱۰۸	۰/۱۰۹	۲

براساس ضرایب به دست آمده در جدول (۵) مشخص شد که کدهای مشارکت در تصمیم گیری ها، داشتن امکانات رفاهی و تفریحی، انعطاف پذیری، داشتن ظاهری آراسته، شاد بودن و شاد زیستن، برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی، اعتماد به نفس بالا داشتن، امیدواری و باورمندی و کمک به همکلاسی ها و همنوعان دارای بیشترین ضریب اهمیت می باشند و بالاترین رتبه ها را در کل کسب کرده اند؛ بدین مفهوم که در حوزه امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد، این موضوعات بیشتر مورد توجه و مطالعه قرار گرفته اند و تکرارپذیری بیشتری نسبت به سایر کدها داشته اند. از همین رو می توان گفت که توجه به این ابعاد در امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد حائز اهمیت هستند.

یافته ها

براساس مطالعه پژوهش های پیشین و کدهای استخراج شده، مولفه های اصلی امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در سه لایه امکان سنجی، طراحی مفهومی و ساختار اجرا و استقرار مدرسه شاد، شامل موارد زیر می شود:

لایه اول: امکان سنجی

پیش از آغاز، الگوی جدید توسط محققان و مدیران ارشد آموزش و پرورش باید موردپذیرش قرار گیرد. در ادامه، پیش نیازهای مدیریتی، انسانی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، و هنجارها و ارزش هابرای شناسایی و تعیین الزامات استقرار مورد بررسی قرار می گیرد. بدین منظور می توان از عملکردهای موفق، با توجه به شرایط بومی، الگوبرداری و دلایل ناکامی مدل های ناموفق را به منظور اجتناب از دام های پنهان شناسایی کرد. نتایج این بررسی ها تصویری از وضع مطلوب را نمایان می سازد. در کنار این بررسی ها، امکان سنجی زیرساخت های فنی و آمادگی مدیریت، منابع انسانی ساختار و استراتژی، مورد ارزیابی

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

قرار می گیرد تا تصویری از وضع موجود مولفه های تاثیرگذار در استقرار مدرسه شاد در اموزش و پرورش ابتدایی ایران به دست آید. تحلیل شکاف بین وضع موجود و مطلوب در زمینه های مدیریتی، انسانی، ساختار و استراتژی، زمینه ساز اتخاذ خط و مشی های مقتضی برای کاهش شکاف می شود.

لایه دوم: طراحی مفهومی و ساختار اجرا

طراحی مدل مدرسه شاد: بایستی زمینه ها و ارزشها و هنجارهای متناسب با اهداف آموزش و پرورش ابتدایی در زمینه تربیت دانش آموزان با هدایت میران ارشد سازمان و توسط متخصصان تعلیم و تربیت ابتدایی مشخص و تدوین شود. طراحی مدل پیاده سازی مدرسه شاد از طریق تعریف چشم انداز، اهداف تربیتی، ارزش ها، هنجارها، قوانین و مقررات، طراحی الگوی مرحله ای استقرار، تعیین ابعاد مدرسه شاد، شناسایی موانع استقرار و عوامل کلیدی موفقیت، تعیین گستره مکانی استقرار، تعیین شاخص ها و ساختار ارزیابی، تعیین سطح مشارکت بخش درونی و بیرونی مدرسه انجام می گیرد. در ادامه این مرحله، ساختار اجرا طراحی شده و قلمرو کاری هر یک از بخش های مدرسه مشخص می شود. این اقدامات، زمینه ساز برنامه ریزی عملیاتی فرایند پیش رو؛ یعنی استقرار مدرسه شاد خواهد شد. در این مرحله پیش از اجرای طرح، با توجه به یافته های تحلیل شکاف، می توان اقدام به ارزیابی طرح مورد نظر کرد. تمامی اقدامات صورت گرفته، بسترهای لازم برای استقرار مدرسه شاد را فراهم می آورد.

لایه سوم: استقرار مدرسه شاد

در شروع فرایند استقرار مدرسه شادباید با توجه به خروجی های امکان سنجی و نیز مطالعه وضع مطلوب، مولفه های مدرسه شاد، مولفه های شادابی، مولفه های پیشرفت تحصیلی، مولفه های ساختار سازمانی و مولفه های الگوی تبییت سند تحول آموزش و پرورش به سطح مورد نیاز از آمادگی رسیده باشند و در وضع مطلوب قرار داشته باشند. پس از این اقدامات، وارد مراحل عملیاتی استقرار مدرسه شاد خواهیم شد که عبارتند از: برگزاری کارگاه های توجیهی ویژه مربیان، پیاده سازی فرایندهای شادی در مدرسه، تشکیل کارگروه نظارت و ارزیابی، تقویت زیرساخت ها و امکانات رفاهی و تفریحی. در تمام فرایند استقرار مرحله ای مدرسه شاد در آموزش و پرورش ابتدایی، به طور مداوم بازخوردهایی به لایه طراحی مفهومی و ساختار اجرا داده می شود تا به اقتضای نیازهای پیش رو، تصمیمات لازم اتخاذ شود.

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

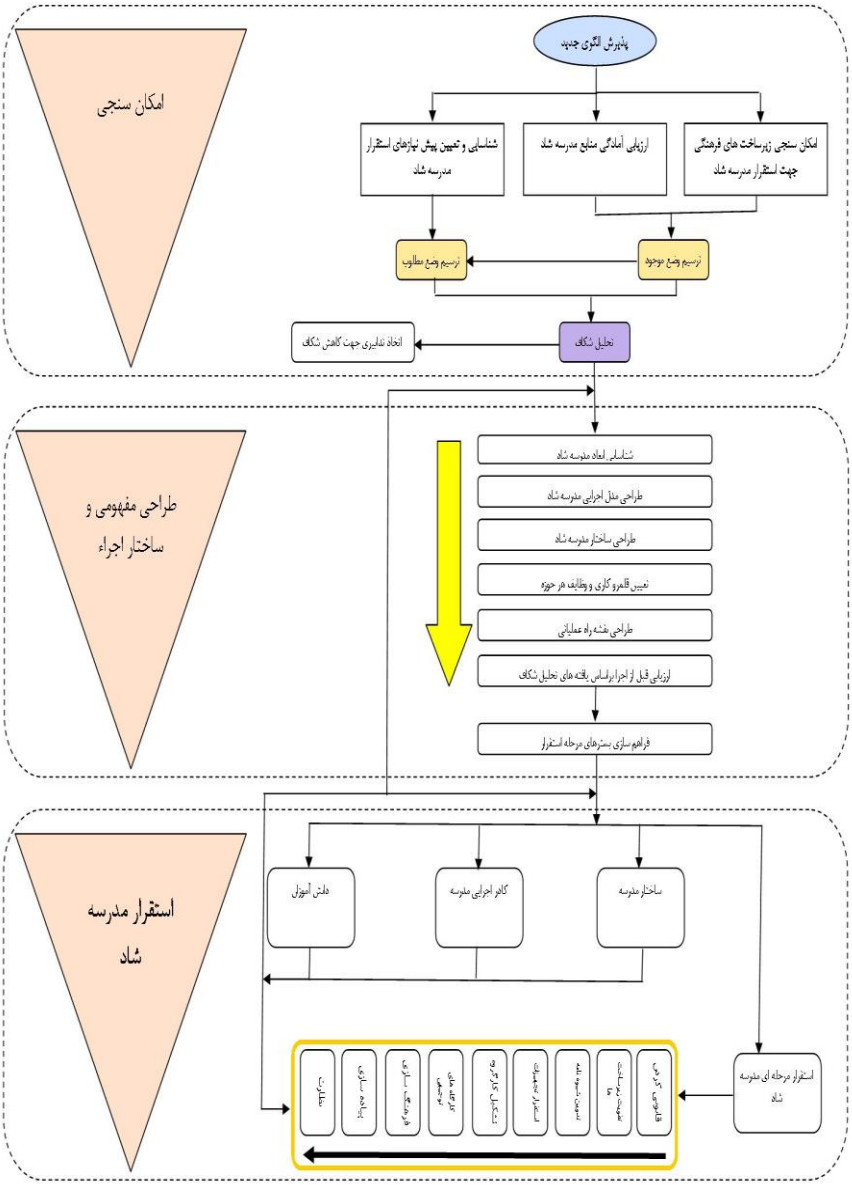

شکل (۳): الگوی جامع امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در آموزش و پرورش ابتدایی ایران (منبع: پژوهش حاضر)

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

بحث و نتیجه‌گیری

براساس یافته های این پژوهش جهت استقرار مدرسه شاد، بایستی به ابعاد ساختار مدرسه، کادر اجرایی مدرسه و دانش آموزان توجه کرد. بر اساس تجربیات و نتایج پژوهش های گذشته می توان اینگونه بیان کرد که الگوی نهایی این پژوهش نقشه راه مناسبی برای امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد محسوب می شود. بر اساس نتایج تحقیق از بین ۳۹ کد شناسایی شده در این تحقیق، مشخص شد که مشارکت در تصمیم گیری ها، داشتن امکانات رفاهی و تفریحی، انعطاف پذیری، داشتن ظاهری آراسته، شاد بودن و شاد زیستن، برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی، اعتماد به نفس بالا داشتن، امیدواری و باورمندی و کمک به همکلاسی ها و همنوعان دارای بیشترین ضریب اهمیت می باشند. به عبارت دیگر برای امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در آموزش و پرورش ابتدایی، توجه به این موارد اهمیت زیادی دارد. به همین جهت، آموزش و پرورش بایستی نخست به شیوه مدیریت (مدیریت مشارکتی)، تجهیزات و زیرساخت های آموزشی و تفریحی، سهل الوصول بودن قوانین و مقررات سازمانی، داشتن محیطی توام با آرامش، توجه به مناسبت ها و ارزش گذاری آنها، بالا بردن اعتماد به نفس کارکنان و دانش آموزان، توجه به مشکلات کارکنان و دانش آموزان و همدلی، توجه ویژه داشته باشد. بر اساس الگوی نهایی طراحی شده در این پژوهش، جهت امکان سنجی و استقرار مدرسه شاد در آموزش و پرورش ابتدایی، بایستی به چند مورد و مساله مذکور به صورت ویژه توجه داشت.

صاحب نظران و اندیشمندان معروف جهان به صورت قاطع و تردید ناپذیر بر این عقیده اند که مدیریت مشارکتی، تنها روش مدیریت نو، مطلوب، کارساز و نجات بخش در موسسات و سازمان های گوناگون و به ویژه آموزشی دنیاست و بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان، پیشرفت خود را پیامد اجرای مدیریت مشارکتی می دانند (Jahanian, 2013). بنابراین مدیریت مشارکتی در مدارس عبارت است از نگرش جامع برای جلب مشارکت فردی و گروهی کارکنان، اولیا و دانش آموزان و تقویت روحیه مشارکت در آنها به قصد رفع مشکلات و بهبود مستمر در همه زمینه ها در سازمان. لذا در مدارس جهت بالا بردن حس ارزشمندی در کارکنان، اولیا و دانش اموزان مدیران بایستی مدیریت مشارکتی و تصمیم گیری مشارکتی را در دستور کار خود قرار دهند. همسو با نتیجه حاضر تحقیق Jafari et al (2008) در مطالعه خود نتیجه گرفته‌اند که عوامل فردی، عوامل اجتماعی ـ فرهنگی، عوامل کالبدی و سبک مدیریت مشارکتی، در شادابی مدارس مؤثرند و از طرفی، مدیریت آمرانه در مدارس می‌تواند شادابی مدارس را کاهش دهد. آن‌ها همچنین برای افزایش شادی و نشاط در مدارس موارد زیر را پیشنهاد داده‌اند: مشارکت کارکنان مدرسه در اداره امور، آموزش به خانواده‌ها از طریق انجمن اولیا و مربیان، استفاده از روش‌های فعال تدریس، برگزاری جلسات بحث آزاد جهت بیان انتظارات دانش آموزان بدون نگرانی و اضطراب،

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

برنامه‌ریزی برای بهبود وضعیت فیزیکی مدرسه از قبیل استفاده از رنگ‌های ملایم و شاد، نور و تهویه مناسب، توجه به معماری و بازسازی مدارس و ایجاد امکانات تفریحی.

از دیگر موارد قابل بحث در استقرار مدرسه شاد داشتن امکانات رفاهی و تفریحی در مدرسه می باشد. به عبارت دیگر دانش آموزان زمانی شاد هستند که به امکانات رفاهی و تفریحی در حین تحصیل دسترسی داشته باشند. Fazollahi et al (2009) نیز به لزوم وجود امکانات رفاهی و تفریحی در شاداب سازی مدارس تاکید داشته اند. Hayati (2008) نیز امکانات رفاهی و تفریحی محیط مدرسه بر نشاط دانش‌آموزان پسر تأثیر زیادتری دارد. همچنین به نظر دانش‌آموزان دختر، تجهیزات سمعی و بصری مدرسه و رنگ‌آمیزی محیط مدرسه، بر نشاط دانش‌آموزان تأثیر زیادتری دارد. به نظر دانش‌آموزان دختر، وضعیت استقرار تجهیزات کلاس‌های درس بر نشاط دانش‌آموزان نیز تاثیر زیادتری دارد. Tarigedar (2014) دلایل نبود شادابی و نشاط در نوجوانان را مدارس، نبود امکانات مناسب ورزشی و تفریحی می‌داند و معتقد است که این محدودیت‌ها مانع آن می‌شوند که نوجوانان انرژی‌های خود را آزاد کنند. او در ادامه بیان می‌کند که علاوه بر امکانات مادی، معنویت و آموزش‌های دینی نیز از ضروریات شادی‌آفرینی در نوجوانان هستند. لذا در این تحقیق نیز بر برگزاری مراسمات در اعیاد و مناسبت های مذهبی و ملی به عنوان یکی از ارکان مدرسه شاد اشاره شده است. براساس نظر Najafi & Irfan (2012) هر کس ممکن است برداشت خاصی از مفهوم نشاط داشته باشد و متناسب با آن برای تحصیل و فراهم‌سازی مقدمات آن تلاش کند، امّا تعریفی که با رویکرد دینی از نشاط سازگاری داشته باشد این است که فرد در زندگی خود احساس رضایت و سعادتمندی داشته و از سلامت روانی برخوردار باشد. بر اساس نتایج تحقیق Azizi and Nadimi (2015) که همسو با تحقیق حاضر می باشد می توان این مفهوم را برداشت نمود که بی تردید تربیت روحی و معنوی انسان یکی از مهمترین مسایل قرن جدید است که این تربیت باید از آغاز حیات انسان مدنظر گرفته شود، مخصوصا دوره ی مدرسه بهترین زمان برای تربیت درونی و اخلاقی است همچنان که پیچیدگی تکنولوژی و صنعت ماشینی و نیاز جوامع بشری به انسان های سالم و شاداب براهمیت این موضوع افزوده است. تربیت صحیح هوش اخلاقی و به کارگیری راهبردهای صحیح در مدارس در زمینه هایی چون ظاهر سازی مدرسه، توجه به معنویات، تدریس شاداب، توجه به تشویق و اجتناب از تنبیه می تواند در سلامت روانی و شاداب سازی دانش آموزان نقش بسزایی داشته باشد.

در نهایت می توان گفت که شادی حاصل احساس سعادتمند بودن است و سعادتمندی حاصل احساس سیر طبیعی زندگی و در مسیر رشد قرار گرفتن است. در این حالت فرد به زندگی دیگران علاقمند می شود و به آنها عشق می ورزد، احساس رضایت و شادی سبب پیدایش حاات روانی مختلفی می شود که دوستی، عشق، محبت، امید واری، خوش بینی، مسرت، همراهی، همدلی و پذیرش از نمونه های آن است. بنابراین براساس نتایج تحقیق پیشنهاد می گردد تا مدیریت مدرسه بستری را برای دانش آموزان فراهم کنند تا آنها بتوانند به راحتی و با شیوه‌های مختلف با معلمان خود ارتباط برقرار کنند. همچنین برای ایجاد شادی و

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

انگیزش برنامه‌های رفاهی و تفریحی برگزار گردد. دستگاه‌ها وسازمان‌های مختلف بایستی درحوزه مسئولیت خود، برای گسترش فرهنگ شادی برنامه‌های لازم را تدوین و برای اجرای آن برنامه‌ها به صورت جدی تلاش نمایند. ایجاد محیطی شاد درمحیط مدرسه و کلاس درس جوّ تفاهم، همدلی و خلاقیت را هم افزایش می‌دهد. پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش میزان شادی دانش آموزان، رفتارهای عملی، هنری، اخلاقی و دینی درآنان افزایش یابد. به عبارت دیگر، مجموعه عوامل ومؤلفه‌های نظام آموزش مدرسه ای، نظام برنامه‌ریزی آموزشی و درسی، روش‌های تدریس و ارزش‌یابی و مدیریت آموزشی و سایر عوامل مؤثر به گونه‌ای طراحی و اجرا شود که به تقویت و بهبود هرکدام از این رفتارها در دانش آموزان توجه بیش‌تری شود. توجه به معنویات و تقویت بنیان‌های ارزشی و دینی از طریق توسعه دانش‌ها، ارزش‌ها و نمادهای اصیل اسلامی در مدارس موجب افزایش شادمانی و نشاط دانش آموزان و محیط های آموزشی می شود. زدودن عوامل ایجاد تشویش خاطر و اضطراب و افزایش رضامندی از زندگی و ایجاد فضای شاد و نشاط آور در ارتباطات و بها دادن به فعالیت‌های خودانگیخته در جهت پرورش عواطف مثبت نیز موجبات افزایش شادابی در دانش آموزان را فراهم می کند. برنامه ریزی اصولی و استفاده بهینه از منابع و امکانات مادی مدارس و همچنین فراهم آوردن شرایط محیطی مناسب برای افزایش شادی در بین دانش آموزان و بهبود جوّ سازمانی نیز می تواند در استقرار مدرسه شاد کمک بکند. در نهایت پیشنهاد می‌گردد به بهداشت روانی دانش آموزان توجه ویژه‌ای شود. این مهم را می‌توان از طریق ارائه برنامه‌ها وکارگاه‌های آموزشی و در قالب برنامه‌های مراکز مشاوره روانی به طورهمگانی برای دانش آموزان وخانواده‌های آنها انجام داد.

تعارض منافع/ حمایت مالی

این مقاله برگرفته از پایان نامه دکتری نویسنده اول با عنوان طراحی الگوی چهار لایه ای امکان سنجی و استقرار اثربخش مدرسه شاد در آموزش و پرورش دوره ابتدایی در دانشگاه محقق اردبیلی می باشد و از حمایت مالی دانشگاه محقق اردبیلی برخوردار بوده است.

منابع

Aflaki Fard, H. & Bazm, Q (2017). The impact of the educational environment on students' happiness and learning, new achievements in humanities studies, 1(2): 43-57.

Anli, I. & Karsli , T. A., (2010). “Perceived parenting style, depression and anxiety in a Turkish late adolescent population”. Innovation and creativity in Education, No. 2(2), pp: 724– 727.

Argyle, M. & Crosland, G. (2010). Interpersonal functioning in Hoarding Disorder: An examination of attachment styles and emotion regulation in response to

[Downloaded from journaliea.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

interpersonal stress. Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders, 16, 43-49.
Azar, A., Mirfakhredini, S., A., Ali A. (2022). A comparative study of data analysis in six sigma, with the help of statistical tools and multi-criteria decision making techniques. Management Research in Iran, 12(4), 1-35.
Azimzadeh Parsi, A; Hosseini Mehr, A & Rahmani, E. (2010). Investigating the relationship between the components of the five-factor model of personality and happiness in students, Educational Psychology Skills Quarterly, 2, 2(6): 1-12.
Cohen, H. Mc- Cabe, Michelli, H. & Pickeral, K. (2009). Hormonal changes in relation to lunar periodicity in the testis of the forktail rabbitfish. General and comparative endocrinology, 1, 302-309.
Covell, A. Rose-Krasnor, K. & Fletcher, R. (1994). The control–value theory of achievement emotions: Assumptions, corollaries, and implications for educational research and practice. Educational Psychology Review, 18, 315–341.
Egeberg, U.; McConney, F. & Price, J. (2016). Bad moon on the rise? Lunar cycles and incidents of crime. Journal of Criminal Justice, 38, 367-369.
Fazl Elahi, S; Jahangir Esfahani, N & Haq Goyan, Z. (2009). Measuring the amount and factors affecting the happiness of Qom campus and Tehran University students, Psychology and Religion, 3(4): 89-108.
Gage, R.; Prykanowski, K. & Larson, W. (2014). Accident prevention through personnel selection. special issue: recent developments in non-traditional employment testing. Journal of business and psychology, 3(2) 187- 198.
Habibpour, K. & Safari, R. (2008). A comprehensive guide to the use of SPSS in survey research, Loya Publishing House, Motafkaran, Tehran.
Hakvoort, F. & Hagglund, P. (2001). Academic emotions in students' self-regulated learning and achievement: a program of qualitative and quantitative research. Educational psychologist, 37(2): 91–105.
Hayati, H. The effect of the school's physical environment on the vitality of middle school students in Sari city, master's thesis of Islamic Azad University of Roudhen, 2017.
Hernandez, J. & Seem, M. (2004). Basis of hauman cogniion focus on biological psychology. Translated by Arash Hosinian. Tehran: pub Kosh.(Persian).
Hosseini, M. Naranji Sani, F. Ebadi, R. & Rudbari, H. (2014). Evaluating the quality of electronic teaching-learning system services in higher education, University Library and Information Research, Volume 49, Number 2, 277-303.
Koth, P.; Bradshaw, M. & Leaf , H. (2008). Circadian rhythms of performance: new trends. Chronobiology International, , 6(17), 719-732.
Mohagher, A; Jafaranjad, A; Modares Yazdi, M & Sadeghi Moghadam, M. (2012). Presenting a comprehensive information coordination model of automotive supply network using metacombination method, Journal of Information Technology Management, No. 4: 161-194.
Myers, T. (2017). Knowledge sharing hostility and governance mechanisms: An empirical test. Journal of Knowledge Management, 16(2), 754–773.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]

Niaz Azari, K. (2013). Investigating the effect of cheerfulness on the academic progress of secondary school students in Sari city. Educational Planning Studies Quarterly, 2(3), 35-57.
Niazaziri, K (2019). Behavior and human relations in the educational organizations of the third millennium, Tehran: Shivh Publications.
Oppenheimer, L. & Kuipers, M. (2003). Achievement goals and achievement emotions: Testing a model of their joint relations with academic performance. Journal of Educational Psychology, 101(1), 115–135.
Rashid Kalvir, H. (2014). Comparison of passion for school and academic burnout in students of new and old schools. School Psychology, 4(4), 60-75.
Reh Jo, Zainli Chatroudi, A & Ghanizadeh, F. (2014). The role of happy school in learning, presented in the first scientific research conference of psychology, educational sciences and pathology of society in Kerman, pp. 49-61.
Thapa, S. Cohen, F.; Guffey, E. Higgins-D'Alessandro, P. (2013). Alternative Scheduling in the Middle School with Regards to Circadian Rhythms. dissertation, East Tennessee State University, Educational Psychology, Tennessee.
Turner,L.; Reynolds,B.; Lee, Subasic, T. & Bromhead, R. (2014). Healthy clocks, healthy body, healthy mind. Trends in cell biology, 1, 36-44.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2025-09-01]

[DOI: 10.52547/meo.12.1.211]